Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 14. september 2016
(OR. en)

10973/16
ADD 5

Institutsioonidevaheline dokument:
2016/0206 (NLE)

WTO 195
SERVICES 20
FDI 16
CDN 12

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema:	Laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping (CETA) ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahel

20-A LISA

A osa

Euroopa Liidust pärinevat toodet identifitseerivad geograafilised tähised

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
České pivo		õlu	Tšehhi Vabariik
Žatecký Chmel		humal	Tšehhi Vabariik
Hopfen aus der Hallertau		humal	Saksamaa
Nürnberger Bratwürste**		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Saksamaa
Nürnberger Rostbratwürste		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Saksamaa
Schwarzwälder Schinken		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Saksamaa
Aachener Printen		kondiitri- ja pagaritooted	Saksamaa
Nürnberger Lebkuchen		kondiitri- ja pagaritooted	Saksamaa
Lübecker Marzipan		kondiitri- ja pagaritooted	Saksamaa
Bremer Klaben		kondiitri- ja pagaritooted	Saksamaa
Hessischer Handkäse		juustud	Saksamaa

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Hessischer Handkäs		juustud	Saksamaa
Tettnanger Hopfen		humal	Saksamaa
Spreewälder Gurken		värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Saksamaa
Danablu		juustud	Taani
Ελιά Καλαμάτας	Elia Kalamatas	lauaoliivid ja töödeldud oliivid	Kreeka
Μαστίχα Χίου	Masticha Chiou	looduslikud kummivaigud ja vaigud - närimiskumm	Kreeka
Φέτα*	Feta	juustud	Kreeka
Ελαιόλαδο Καλαμάτας	Kalamata oliiviõli	õlid ja loomsed rasvad	Kreeka
Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Kolymvari Chanion Kritis oliiviõli	õlid ja loomsed rasvad	Kreeka
Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης	Sitia Lasithiou Kritis oliiviõli	õlid ja loomsed rasvad	Kreeka
Ελαιόλαδο Λακωνία	Lakonia oliiviõli	õlid ja loomsed rasvad	Kreeka
Κρόκος Κοζάνης	Krokos Kozanis	vürtsid	Kreeka
Κεφαλογραβιέρα	Kefalograviera	juustud	Kreeka
Γραβιέρα Κρήτης	Graviera Kritis	juustud	Kreeka
Γραβιέρα Νάξου	Graviera Naxou	juustud	Kreeka
Μανούρι	Manouri	juustud	Kreeka
Κασέρι	Kasseri	juustud	Kreeka
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς	Fassolia Gigantes Elefantes Kastorias	värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Kreeka

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας	Fassolia Gigantes Elefantes Prespon Florinas	värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Kreeka
Κονσερβολιά Αμφίσσης	Konservolia Amfissis	lauaoliivid ja töödeldud oliivid	Kreeka
Λουκούμι Γεροσκήπου	Loukoumi Geroskipou	kondiitri- ja pagaritooted	Küpros
Baena		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Sierra Mágina		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Aceite del Baix Ebre-Montsía		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Oli del Baix Ebre-Montsía		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Aceite del Bajo Aragón		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Antequera		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Priego de Córdoba		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Sierra de Cádiz		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Sierra de Segura		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Sierra de Cazorla		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Siurana		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Aceite de Terra Alta		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Oli de Terra Alta		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Les Garrigues		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania
Estepa		õlid ja loomsed rasvad	Hispaania

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Guijuelo		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Hispaania
Jamón de Huelva		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Hispaania
Jamón de Teruel		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Hispaania
Salchichón de Vic		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Hispaania
Llonganissa de Vic		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Hispaania
Mahón-Menorca		juustud	Hispaania
Queso Manchego		juustud	Hispaania
Cítricos Valencianos		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Hispaania
Cîtrics Valancians		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Hispaania
Jijona		kondiitri- ja pagaritooted	Hispaania
Turrón de Alicante		kondiitri- ja pagaritooted	Hispaania
Azafrán de la Mancha		vürtsid	Hispaania
Comté		juustud	Prantsusmaa
Reblochon		juustud	Prantsusmaa
Reblochon de Savoie		juustud	Prantsusmaa

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Roquefort		juustud	Prantsusmaa
Camembert de Normandie		juustud	Prantsusmaa
Brie de Meaux		juustud	Prantsusmaa
Emmental de Savoie		juustud	Prantsusmaa
Pruneaux d'Agen		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Prantsusmaa
Pruneaux d'Agen mi-cuits		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Prantsusmaa
Huîtres de Marennes-Oléron		värsked, külmutatud ja töödeldud kalatooted	Prantsusmaa
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Chalosse		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Prantsusmaa
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gascogne		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Prantsusmaa
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gers		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Prantsusmaa
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Landes		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Prantsusmaa
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Périgord		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Prantsusmaa
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Quercy		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Prantsusmaa
Jambon de Bayonne***		kuivsoolatud lihatooted	Prantsusmaa
Huile d'olive de Haute-Provence		õlid ja loomsed rasvad	Prantsusmaa

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Huile essentielle de lavande de Haute-Provence		eeterlikud õlid	Prantsusmaa
Morbier		juustud	Prantsusmaa
Epoisses		juustud	Prantsusmaa
Beaufort***		juustud	Prantsusmaa
Maroilles		juustud	Prantsusmaa
Marolles		juustud	Prantsusmaa
Munster *		juustud	Prantsusmaa
Munster Géromé		juustud	Prantsusmaa
Fourme d'Ambert		juustud	Prantsusmaa
Abondance		juustud	Prantsusmaa
Bleu d'Auvergne		juustud	Prantsusmaa
Livarot		juustud	Prantsusmaa
Cantal		juustud	Prantsusmaa
Fourme de Cantal		juustud	Prantsusmaa
Cantalet		juustud	Prantsusmaa
Petit Cantal		juustud	Prantsusmaa
Tomme de Savoie		juustud	Prantsusmaa
Pont - L'Evêque		juustud	Prantsusmaa
Neufchâtel		juustud	Prantsusmaa
Chabichou du Poitou		juustud	Prantsusmaa
Crottin de Chavignol		juustud	Prantsusmaa

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Saint-Nectaire		juustud	Prantsusmaa
Piment d'Espelette		vürtsid	Prantsusmaa
Lentille verte du Puy		värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Prantsusmaa
Aceto balsamico Tradizionale di Modena		äädikas	Itaalia
Aceto balsamico di Modena		äädikas	Itaalia
Cotechino Modena		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Zampone Modena		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Bresaola della Valtellina		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Mortadella Bologna		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Prosciutto di Parma		kuivsoolatud lihatooted	Itaalia
Prosciutto di S. Daniele		kuivsoolatud lihatooted	Itaalia
Prosciutto Toscano		kuivsoolatud lihatooted	Itaalia
Prosciutto di Modena		kuivsoolatud lihatooted	Itaalia
Provolone Valpadana		juustud	Itaalia
Taleggio		juustud	Itaalia
Asiago*		juustud	Itaalia
Fontina*		juustud	Itaalia

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Gorgonzola*		juustud	Itaalia
Grana Padano		juustud	Itaalia
Mozzarella di Bufala Campana		juustud	Itaalia
Parmigiano Reggiano		juustud	Itaalia
Pecorino Romano		juustud	Itaalia
Pecorino Sardo		juustud	Itaalia
Pecorino Toscano		juustud	Itaalia
Arancia Rossa di Sicilia		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Itaalia
Cappero di Pantelleria		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Itaalia
Kiwi Latina		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Itaalia
Lenticchia di Castelluccio di Norcia		värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Itaalia
Mela Alto Adige		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Itaalia
Südtiroler Apfel		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Itaalia
Pesca e nettarina di Romagna		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Itaalia
Pomodoro di Pachino		värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Itaalia

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Radicchio Rosso di Treviso		värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Itaalia
Ricciarelli di Siena		kondiitri- ja pagaritooted	Itaalia
Riso Nano Vialone Veronese		teravili	Itaalia
Speck Alto Adige		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Südtiroler Markenspeck		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Südtiroler Speck		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Veneto Valpolicella		õlid ja loomsed rasvad	Itaalia
Veneto Euganei e Berici		õlid ja loomsed rasvad	Itaalia
Veneto del Grappa		õlid ja loomsed rasvad	Itaalia
Culatello di Zibello		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Garda		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Lardo di Colonnata		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Itaalia
Szegedi téliszalámi		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Ungari
Szegedi szalámi		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Ungari

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Tiroler Speck		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Austria
Steirischer Kren		värsked ja töödeldud köögiviljatooted	Austria
Steirisches Kürbiskernöl		õliseemned	Austria
Queijo S. Jorge		juustud	Portugal
Azeite de Moura		õlid ja loomsed rasvad	Portugal
Azeites de Trás-os-Montes		õlid ja loomsed rasvad	Portugal
Azeite do Alentejo Interior		õlid ja loomsed rasvad	Portugal
Azeites da Beira Interior		õlid ja loomsed rasvad	Portugal
Azeites do Norte Alentejano		õlid ja loomsed rasvad	Portugal
Azeites do Ribatejo		õlid ja loomsed rasvad	Portugal
Pêra Rocha do Oeste		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Portugal
Ameixa d'Elvas		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Portugal
Ananás dos Açores / S. Miguel		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Portugal
Chouriça de carne de Vinhais		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Portugal
Linguiça de Vinhais		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Portugal

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)
Chouriço de Portalegre		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Portugal
Presunto de Barrancos		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Portugal
Queijo Serra da Estrela		juustud	Portugal
Queijos da Beira Baixa		juustud	Portugal
Queijo de Castelo Branco		juustud	Portugal
Queijo Amarelo da Beira Baixa		juustud	Portugal
Queijo Picante da Beira Baixa		juustud	Portugal
Salpicão de Vinhais		värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted	Portugal
Gouda Holland		juustud	Madalmaad
Edam Holland		juustud	Madalmaad
Kalix Löjrom		värsked, külmutatud ja töödeldud kalatooted	Rootsi
Magiun de prune Topoloveni		värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid	Rumeenia

B osa

Kanadast pärinevat toodet identifitseerivad geograafilised tähised

Tähis	Transliteratsioon (ainult teavitamise eesmärgil)	Tootekategooria	Päritolukoht (territoorium, piirkond või paikkond)

20-B LISA

ARTIKLI 20.21 LÕIGETES 11 ja 12 ESINEVAD NIMETUSED

A osa

Valencia Orange

Orange Valencia

Valencia

Black Forest Ham

Jambon Forêt Noire

Tiroler Bacon[29]

Bacon Tiroler[29]

Parmesan

St. George Cheese

Fromage St-George[s]

B osa

Terminit „comté“ kasutatakse toiduainete puhul krahvkonnale osutamiseks (nt „Comté du Prince-Edouard“; „Prince Edward County“; „Comté de Prescott-Russell“; „Prescott-Russell County“).

Termin „Beaufort“ esineb juustutoodete puhul, mis on toodetud geograafilise asukoha „Beaufort range“ ümbruses Vancouveri saarel Briti Columbias.

---

[29] Lubatud on erinevate inglis- ja prantsuskeelsete kirjakujude kasutamine, sh „Tyrol“, „Tiroler“, „Tyroler“ ja „Tirolien“.

LISA 20-C LISA

TOOTEKATEGOORIAD

1. **värsked, külmutatud ja töödeldud lihatooted** – harmoneeritud süsteemi 2. peatükki ja rubriiki 16.01 või 16.02 kuuluvad tooted;

2. **kuivsoolatud lihatooted** – harmoneeritud süsteemi 2. peatükki ja rubriiki 16.01 või 16.02 kuuluvad kuivsoolatud lihatooted;

3. **humal** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 12.10 kuuluvad tooted;

4. **värsked, külmutatud ja töödeldud kalatooted** – harmoneeritud süsteemi 3. peatükki ja rubriiki 16.03, 16.04 või 16.05 kuuluvad tooted;

5. **või** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 04.05 kuuluvad tooted;

6. **juustud** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 04.06 kuuluvad tooted;

7. **värsked ja töödeldud köögiviljatooted** – harmoneeritud süsteemi 7. peatükki kuuluvad tooted ning harmoneeritud süsteemi 20. peatükki kuuluvad köögivilju sisaldavad tooted;

8. **värsked ja töödeldud puuviljad ja pähklid** – harmoneeritud süsteemi 8. peatükki kuuluvad tooted ning harmoneeritud süsteemi 20. peatükki kuuluvad puuvilju ja pähkleid sisaldavad tooted;

9. **vürtsid** – harmoneeritud süsteemi 9. peatükki kuuluvad tooted;

10. **teravili** – harmoneeritud süsteemi 10. peatükki kuuluvad tooted;

11. **jahvatustööstuse tooted** – harmoneeritud süsteemi 11. peatükki kuuluvad tooted;

12. **õliseemned** – harmoneeritud süsteemi 12. peatükki kuuluvad tooted;

13. **taimeekstraktist valmistatud joogid** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 13.02 kuuluvad tooted;

14. **õlid ja loomsed rasvad** – harmoneeritud süsteemi 15. peatükki kuuluvad tooted;

15. **kondiitri- ja pagaritooted** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 17.04, 18.06, 19.04 või 19.05 kuuluvad tooted;

16. **pastatooted** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 19.02 kuuluvad tooted;

17. **lauaoliivid ja töödeldud oliivid** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 20.01 või 20.05 kuuluvad tooted;

18. **sinepipasta** – harmoneeritud süsteemi alamrubriiki 2103.30 kuuluvad tooted;

19. **õlu** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 22.03 kuuluvad tooted;

20. **äädikas** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 22.09 kuuluvad tooted;

21. **eeterlikud õlid** – harmoneeritud süsteemi rubriiki 33.01 kuuluvad tooted;

22. **looduslikud kummivaigud ja vaigud, närimiskumm -** harmoneeritud süsteemi rubriiki 17.04 kuuluvad tooted.

29-A LISA

VAHEKOHTU TÖÖKORD

Mõisted ja üldsätted

1. Käesolevas peatükis ja töökorras on kasutatud järgmisi mõisteid:

„**nõustaja**“ – füüsiline isik, kelle lepinguosaline on palganud nõustamiseks või abistamiseks seoses vahekohtumenetlusega;

„**vahekohus**“ – artikli 29.7 alusel moodustatud kohus;

„**vahekohtunik**“ – artikli 29.7 alusel moodustatud vahekohtu liige;

„**assistent**“– füüsiline isik, kes vahekohtuniku ametisse nimetamise tingimuste kohaselt teostab uurimisi või abistab vahekohtunikku;

„**päev**“ – kalendripäev, kui ei ole ette nähtud teisiti;

„**puhkepäev**“ – iga laupäev ja pühapäev ning iga muu päev, mille lepinguosaline on määranud puhkepäevaks käesoleva töökorra kohaldamisel;

„**lepinguosalise esindaja**“ – töötaja või füüsiline isik, kelle on ametisse nimetanud lepinguosalise ministeerium või valitsusasutus või mis tahes muu avalik-õiguslik üksus ning kes esindab lepinguosalist käesoleva lepinguga seotud vaidluses;

„**vastust andev lepinguosaline**“ – lepinguosaline, kes väidetavalt rikub artiklis 29.2 osutatud sätteid ning

„**taotluse esitanud lepinguosaline**“ – lepinguosaline, kes taotleb vahekohtu moodustamist lepingu artikli 29.6 alusel.

2. Vastust andev lepinguosaline vastutab vahekohtumenetluse logistilise korralduse eest, eriti istungite korraldamise eest, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Vahekohtumenetluse halduskulud, samuti vahekohtunike ja nende assistentide tasud ning kõik reisi-, majutus- ja üldkulud kannavad lepinguosalised aga võrdselt.

Teavitamine

3. Kui ei ole kokku lepitud teisiti, edastavad lepinguosalised ja vahekohus kõik taotlused, teated, kirjalikud esildised ja muud dokumendid e-posti teel, kusjuures koopia esitatakse samal päeval faksi või tähtsaadetise teel, kulleriga, kättesaamistõendi vastu või muu telekommunikatsioonivahendi abil, mis tagab kõnealuse saatmise registreerimise. Kui ei ole tõendatud teisti, loetakse e-kiri kättesaaduks selle saatmise kuupäeval.

4. Kirjavahetuse korral saadab lepinguosaline kirjavahetuse elektroonilised koopiad teisele lepinguosalisele ja igale vahekohtunikule.

5. Taotluses, teates, kirjalikus esildises või muus vahekohtumenetlusega seotud dokumendis esinevaid kirjavigu võib parandada uue dokumendi esitamisega, tuues muudatused selgelt välja.

6. Kui dokumendi kättetoimetamise tähtaja viimane päev langeb Kanada või Euroopa Liidu ametlikule pühale või puhkepäevale, võib dokumendi kätte toimetada järgmisel tööpäeval. Ühtki dokumenti, teatist ega taotlust ei loeta kättesaaduks ametlikul pühal.

7. Olenevalt vaidlusaluste sätete sisust edastatakse koopia kõikidest laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu ühiskomiteele esitatud taotlustest ja teatistest ka muudele asjaomastele rahvusvahelistele organitele.

Vahekohtumenetluse alustamine

8. Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, kohtuvad nad vahekohtuga seitsme tööpäeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist, et määrata kindlaks küsimused, mida lepinguosalised või vahekohus peavad asjakohaseks, sealhulgas vahekohtunikele makstav tasu ja kulude hüvitamine, mis vastab WTO normidele. Iga vahekohtuniku assistendile makstav tasu ei ületa 50 % sellele vahekohtunikule makstavast tasust. Vahekohtunikud ja lepinguosaliste esindajad võivad osaleda sellel kohtumisel telefonitsi või videokonverentsi kaudu.

9. a) Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, määratakse viie tööpäeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist, vahekohtu pädevuseks:
„*vaadata vahekohtu moodustamise taotluses nimetatud asi läbi, pidades silmas lepingu asjaomaseid sätteid; otsustada, kas kõnealune meede on kooskõlas artiklis 29.2 osutatud sätetega; ja teha artiklite 29.10, 29.17 ja 29.18 kohane otsus*.“

b) Lepinguosalised teatavad vahekohtule kokkulepitud volitustest kolme tööpäeva jooksul pärast nende suhtes kokkuleppele jõudmist.

c) Vahekohus võib teha otsuseid enda pädevuse üle.

Esmased esildised

10. Taotluse esitanud lepinguosaline esitab oma esmase kirjaliku esildise hiljemalt 10 päeva pärast vahekohtu moodustamist. Vastust andev lepinguosaline esitab oma kirjaliku vastuse hiljemalt 21 päeva pärast esmase esildise esitamise kuupäeva.

Vahekohtute töö

11. Vahekohtu eesistuja juhatab kõiki istungeid. Vahekohus võib delegeerida eesistujale volitused teha haldus- ja menetlusotsuseid.

12. Istungitel on nõutav isiklik kohalolek. Kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti ja ilma et see piiraks punkti 30 kohaldamist, võib vahekohus kasutada mis tahes vahendeid, sealhulgas telefoni, faksi või arvutisidet.

13. Vahekohtu nõupidamistel võivad osaleda üksnes vahekohtunikud, kuid vahekohus võib lubada nende assistentidel kõnealuste nõupidamiste ajal kohal olla.

14. Kõikide otsuste koostamise eest vastutab üksnes vahekohus ja seda ülesannet ei tohi delegeerida.

15. Vahekohtu poolt artiklite 29.9 ja 29.10 alusel tehtud järeldused, otsused ja soovitused peaksid olema üksmeelsed, ent kui konsensuse saavutamine ei ole võimalik, tuleks need vastu võtta häälteenamusega.

16. Vahekohtunikud ei tohi esitada eraldi arvamusi küsimustes, milles ei ole ühehäälselt kokku lepitud.

17. Kui tekib menetlusküsimus, mis ei ole hõlmatud 29. peatüki (Vaidluste lahendamine) sätetega, võib vahekohus pärast lepinguosalistega konsulteerimist võtta kasutusele sobiva menetluse, mis on nimetatud sätetega kooskõlas ning tagab lepinguosaliste võrdse kohtlemise.

18. Kui vahekohus peab vajalikuks muuta mis tahes menetluses rakendatavat tähtaega või teha menetluses muid õigluse ja tõhususe tagamiseks vajalikke menetlus- või haldusmuudatusi, teavitab ta lepinguosalisi kirjalikult muudatuste või kohanduste põhjustest, märkides ära vajaliku ajaperioodi või muudatuse. Vahekohus võib sellise muudatuse vastu võtta pärast lepinguosalistega konsulteerimist.

19. Kõiki käesolevas peatükis ja lisas osutatud tähtaegu võib muuta lepinguosaliste kokkuleppel. Lepinguosalise taotlusel võib vahekohus muuta menetluse suhtes kehtivat tähtaega.

20. Vahekohus peatab oma töö:

a) taotluse esitanud lepinguosalise taotlusel ja taotluses nimetatud perioodiks, mis ei tohi ületada 12 järjestikust kuud, ning jätkab oma tööd taotluse esitanud lepinguosalise taotlusel või

b) pärast vahearuande esitamist või kui tegemist on samaväärsust käsitleva vaidluse suhtes artikli 29 lõike 14 alusel algatatud menetlusega või artikli 29 lõike 15 alusel algatatud menetlusega , ainult mõlema lepinguosalise taotlusel taotluses nimetatud ajaks ning jätkab oma tööd ükskõik kumma lepinguosalise taotlusel.

Kui taotlust vahekohtu töö jätkamiseks ei ole peatamistaotluses määratud perioodi lõpuks esitatud, siis menetlus lõpetatakse. Vahekohtu töö lõpetamine ei piira lepinguosaliste õigusi muus sama küsimust käsitlevas menetluses 29. peatüki (Vaidluste lahendamine) alusel.

Asendamine

21. Kui vahekohtunikul ei ole võimalik osaleda menetluses või kui ta taandab end või vahetatakse välja, valitakse talle asendaja kooskõlas artikli 29.7 lõikega 3.

22. Juhul kui lepinguosaline on arvamusel, et vahekohtunik ei täida 29-B lisa („Tegevusjuhend“) tegevusjuhendis sätestatud nõudeid ja tuleb seetõttu asendada, teatab ta sellest teisele lepinguosalisele 15 päeva jooksul pärast seda, kui ta sai teada asjaoludest seoses tegevusjuhendi rikkumisega vahekohtuniku poolt.

23. Juhul kui lepinguosaline on arvamusel, et vahekohtunik, välja arvatud vahekohtu eesistuja, ei täida tegevusjuhendis sätestatud nõudeid, konsulteerivad lepinguosalised omavahel ja juhul, kui nad jõuavad kokkuleppele, vahetavad nad vahekohtuniku välja ja leiavad talle asendaja artikli 29.7 lõikes 3 sätestatud menetluse kohaselt.

Kui lepinguosalised ei jõua vahekohtuniku väljavahetamise küsimuses kokkuleppele, võib ükskõik kumb lepinguosaline taotleda, et küsimus edastataks vahekohtu eesistujale, kes teeb lõpliku otsuse.

Juhul kui vahekohtu eesistuja jõuab sellise taotluse põhjal arvamusele, et vahekohtunik ei täida tegevusjuhendis sätestatud nõudeid, valib ta uue vahekohtuniku loosi teel artikli 29.8 lõikes 1 osutatud loetelus olevate nimede seast, mille hulgas oli ka algse vahekohtuniku nimi. Kui algne vahekohtunik valiti lepinguosaliste poolt artikli 29.7 alusel, siis valitakse tema asendaja loosi teel taotluse esitanud lepinguosalise ja vastust andva lepinguosalise pakutud isikute hulgast artikli 29.8 lõike 1 alusel. Uus vahekohtunik valitakse viie tööpäeva jooksul alates kuupäevast, millal vahekohtu eesistujale esitati kõnealune taotlus.

24. Juhul kui lepinguosaline on arvamusel, et vahekohtu eesistuja ei täida tegevusjuhendis sätestatud nõudeid, konsulteerivad lepinguosalised omavahel ja juhul, kui nad jõuavad kokkuleppele, vabastavad nad vahekohtu eesistuja ametist ja valivad talle asendaja artikli 29.7 lõikes 3 sätestatud menetluse kohaselt.

Kui lepinguosalised ei jõua eesistuja väljavahetamise küsimuses kokkuleppele, võib ükskõik kumb lepinguosaline taotleda, et küsimus edastataks ülejäänud kahele vahekohtunikule. Vahekohtunike otsus vahekohtu eesistuja väljavahetamise küsimuses on lõplik.

Kui vahekohtunikud otsustavad, et algne eesistuja ei täida tegevusjuhendis sätestatud nõudeid, valivad nad uue eesistuja loosi teel ülejäänud nimede seast artikli 29.8 lõikes 1 osutatud loetelus. Uus vahekohtu eesistuja valitakse viie tööpäeva jooksul alates kuupäevast, millal esitati käesolevas punktis osutatud taotlus.

Kui vahekohtunikud ei suuda otsust teha kümne päeva jooksul alates sellest, kui küsimuse neile edastati, kohaldatakse artiklis 29.7 sätestatud menetlust.

25. Vahekohtumenetlus peatatakse punktides 21–24 sätestatud menetluste läbiviimise ajaks.

Istungid

26. Eesistuja määrab kokkuleppel lepinguosaliste ja teiste vahekohtunikega kindlaks istungi kuupäeva ja kellaaja ning esitab selle kohta lepinguosalistele kirjaliku kinnituse. Menetluse logistilise korralduse eest vastutav lepinguosaline teeb selle teabe avalikkusele kättesaadavaks, kui punktis 39 ei ole sätestatud teisiti.

27. Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, toimub istung Brüsselis juhul, kui taotluse esitanud lepinguosaline on Kanada, ja Ottawas, kui taotluse esitanud lepinguosaline on Euroopa Liit.

28. Reeglina peaks istungeid olema vaid üks. Vahekohus võib omal algatusel või lepinguosalise taotlusel korraldada ühe täiendava istungi, kui vaidluse all on eriti keerukad küsimused. Täiendavat istungit ei korraldata artiklite 29.14 ja 29.15 alusel algatatud menetluste puhul, välja arvatud vastavuse ja samaväärsusega seotud vaidluse puhul.

29. Kõik vahekohtunikud peavad kogu istungi aja kohal viibima.

30. Järgmised isikud võivad istungil osaleda olenemata sellest, kas menetlus on üldsusele avatud või mitte:

a) lepinguosaliste esindajad;

b) lepinguosaliste nõustajad;

c) halduspersonal, tõlgid, tõlkijad ja protokollijad ning

d) vahekohtunike assistendid.

Vahekohtu poole võib pöörduda vaid lepinguosalise esindaja või nõustaja.

31. Iga lepinguosaline esitab hiljemalt viis tööpäeva enne istungi kuupäeva vahekohtule ja teisele lepinguosalisele nimekirja füüsiliste isikute kohta, kes esitavad suulisi väiteid või selgitusi lepinguosalise nimel, ja teiste esindajate ja nõustajate kohta, kes osalevad istungil.

32. Vahekohus korraldab istungi järgmisel viisil, tagades et taotluse esitanud lepinguosalisele ja vastust andvale lepinguosalisele antakse võrdselt aega.

Väited

a) Taotluse esitanud lepinguosalise väide

b) Vastust andva lepinguosalise väide

Vastuväited

a) Taotluse esitanud lepinguosalise repliik

b) Vastust andva lepinguosalise vasturepliik

33. Vahekohus võib esitada mõlemale lepinguosalisele küsimusi igal ajal istungi jooksul.

34. Vahekohus väljastab pärast lepinguosaliste kommentaaride kättesaamist lepinguosalistele iga istungi lõpliku protokolli.

35. Kumbki lepinguosaline võib 10 tööpäeva jooksul pärast istungi kuupäeva esitada istungil tekkinud küsimuste kohta vahekohtunikele ja teisele lepinguosalisele täiendavaid kirjalikke esildisi.

Kirjalikud küsimused

36. Vahekohus võib igal ajal menetluse käigus esitada ühele või mõlemale lepinguosalisele kirjalikke küsimusi. Kummalegi lepinguosalisele esitatakse koopia vahekohtu esitatud küsimustest.

37. Kumbki lepinguosaline saadab teisele lepinguosalisele ka koopia oma kirjalikust vastusest vahekohtu küsimustele. Kumbki lepinguosaline saab võimaluse esitada kirjalikke märkusi teise lepinguosalise vastuse kohta viie tööpäeva jooksul pärast selle kättesaamist.

Läbipaistvus ja konfidentsiaalsus

38. Kumbki lepinguosaline teeb oma esildised üldsusele kättesaadavaks ja, kui lepinguosalised ei ole otsustanud teisiti, on vahekohtu istungid üldsusele avatud, kui punktis 39 ei ole sätestatud teisiti.

39. Vahekohus peab kinnise istungi, kui lepinguosalise esildised ja väited sisaldavad konfidentsiaalset äriteavet. Kui istung toimub kinnise istungina, järgivad lepinguosalised vahekohtu istungite konfidentsiaalsuse nõuet. Mõlemad lepinguosalised ja nende nõustajad kohtlevad teise lepinguosalise poolt vahekohtule esitatud ja konfidentsiaalsena märgitud teavet konfidentsiaalsena. Kui lepinguosalise esildis vahekohtule sisaldab konfidentsiaalset teavet, peab see lepinguosaline esitama 15 päeva jooksul ka esildise mittekonfidentsiaalse versiooni, mida saab avalikuks teha.

Ühepoolsed kontaktid

40. Vahekohus ei kohtu ega võta ühendust ühe lepinguosalisega ilma teise lepinguosalise juuresolekuta.

41. Vahekohtunik ei või arutada menetlusobjekti mis tahes aspekti lepinguosalis(t)ega teiste vahekohtunike juuresolekuta.

Teavitamine ja tehniline nõustamine

42. Vahekohus võib ühe vaidluses osaleva lepinguosalise taotlusel või omal algatusel küsida teavet ja tehnilist abi isikult või organilt, keda ta peab sobivaks, võttes arvesse lepinguosaliste vahel kokku lepitud tingimusi. Kogu sel viisil saadud teave tuleb edastada lepinguosalistele, kes võivad esitada märkusi.

Amicus curiae esildised

43. Lepinguosaliste territooriumil asutatud valitsusvälistel isikutel on õigus esitada vahekohtule *amicus curiae* kokkuvõtteid vastavalt järgmistele punktidele.

44. Kui lepinguosalised ei lepi viie päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist kokku teisiti, võib vahekohus võtta vastu omal algatusel esitatud kirjalikke avaldusi, tingimusel et need esitatakse kümne päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist, et nad ei ole koos lisadega mingil juhul pikemad kui 15 trükilehekülge ja et nad on otseselt asjakohased vahekohtu poolt käsitletava küsimuse arutamisel.

45. Esildis peab sisaldama selle koostanud füüsilise või juriidilise isiku kirjeldust, nimetades muu hulgas selle isiku tegevuse laadi ja rahastamisallikad, ning täpsustama selle isiku huvid vahekohtumenetluses. See koostatakse vastavalt punktidele 48 ja 49 lepinguosaliste poolt valitud keeltes.

46. Vahekohus loetleb oma otsuses kõik esildised, mis ta on saanud ja mis vastavad käesolevale töökorrale. Vahekohus ei ole kohustatud oma otsuses käsitlema kõnealustes esildistes esitatud väiteid. Vahekohus esitab kõik saadud esildised lepinguosalistele neilt kommentaaride saamiseks.

Kiireloomulised juhtumid

47. Artiklis 29.11 osutatud kiireloomuliste juhtumite korral kohandab vahekohus pärast lepinguosalistega konsulteerimist töökorras nimetatud tähtaegu vastavalt vajadusele ja teatab lepinguosalistele kõnealustest kohandustest.

Menetluse töökeel ning kirjaliku ja suulise tõlke keel

48. Lepinguosalised püüavad vahekohtu menetluse ühises töökeeles kokku leppida artikli 29.7 lõikes 2 osutatud konsultatsioonide käigus ja mitte hiljem kui punktis 8 osutatud kohtumisel.

49. Kui lepinguosalised ei suuda kokku leppida ühises töökeeles, organiseerib kumbki lepinguosaline oma kirjalike avalduste tõlkimise teise lepinguosalise valitud keelde ja kannab sellega seotud kulud. Vastust andev lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, korraldab ütluste suulise tõlke lepinguosaliste valitud keeltesse.

50. Vahekohtu otsused edastatakse lepinguosaliste valitud keeles või keeltes.

51. Kõik kulud, mis on seotud vahekohtu otsuse tõlkimisega lepinguosaliste poolt valitud keelde või keeltesse, kannavad lepinguosalised võrdselt.

52. Käesoleva töökorra kohaselt koostatud dokumentide tõlgete täpsuse kohta võivad lepinguosalised märkusi esitada.

Tähtaegade arvutamine

53. Kõiki käesolevas peatükis ja lisas sätestatud tähtaegu, kaasa arvatud vahekohtute otsuste teatavakstegemise tähtaegu, arvestatakse kalendripäevades alates osutatud toimingule või sündmusele järgnevast päevast, välja arvatud juhul, kui ei ole ette nähtud teisiti.

54. Kui käesoleva töökorra punktis 6 kirjeldatud asjaolude tõttu saab lepinguosaline dokumendi kätte muul kuupäeval kui see kuupäev, mil teine lepinguosaline sama dokumendi kätte saab, arvestatakse sellisest kättesaamisest sõltuvas ajaarvestuses päevi alates sellise dokumendi viimasest kättesaamise kuupäevast.

Muud menetlused

55. Käesolevas töökorras sätestatud tähtaegu kohandatakse vastavalt konkreetsetele tähtaegadele, mis on ette nähtud artiklite 29.14 ja 29.15 kohastes menetlustes vahekohtu otsuse vastuvõtmiseks.

56. Kui algne vahekohus või mõned selle vahekohtunikest ei saa artiklite 29.14 ja 29.15 kohaselt algatatud menetluseks uuesti kokku tulla, kohaldatakse artiklis 29.7 sätestatud menetlust. Otsusest teatamise tähtaega pikendatakse 20 päeva võrra.

29-B LISA

VAHEKOHTUNIKE JA VAHENDAJATE TEGEVUSJUHEND

Mõisted

1. Selles peatükis ja tegevusjuhendis kasutatakse järgmisi mõisteid:

„**vahekohtunik**“ – artikli 29.7 alusel moodustatud vahekohtu liige;

„**assistent**“– füüsiline isik, kes vahekohtuniku ametisse nimetamise tingimuste kohaselt teostab uurimisi või abistab vahekohtunikku;

„**kandidaat**“ – üksikisik, kelle nimi on artiklis 29.8 osutatud vahekohtunike nimekirjas ja kelle valimist vahekohtunikuks kaalutakse artikli 29.7 alusel;

„**vahendaja**“ – füüsiline isik, kes juhib vahendamismenetlust artikli 29.5 kohaselt;

„**menetlus**“ – vahekohtumenetlus, kui ei ole sätestatud teisiti;

„**töötajad**“ – vahekohtuniku puhul tema juhendamise ja kontrolli all olevad füüsilised isikud, välja arvatud assistendid.

Kandidaatide ja vahekohtunike kohustused

2. Iga kandidaat ja vahekohtunik väldib ebasobivat käitumist või ebasobivana tunduvat käitumist, on sõltumatu ja erapooletu, väldib otseseid ja kaudseid huvide konflikte ja järgib kõrgeid käitumisnorme, et tagada vaidluste lahendamise korra usaldusväärsus ja erapooletus. Endised vahekohtunikud peavad järgima punktides 16–19 sätestatud kohustusi.

Avalikustamiskohustus

3. Enne käesoleva peatüki alusel vahekohtunikuks valimise kinnitamist avalikustab kandidaat kõik huvid, suhted või küsimused, mis võivad mõjutada tema sõltumatust ja erapooletust või mis võivad tõenäoliselt luua menetluses ebasobiva käitumise või erapoolikuse mulje. Sel eesmärgil teeb kandidaat mõistlikes piirides kõik endast sõltuva, et selgitada välja kõik sellised huvid, suhted ja küsimused.

4. Ilma et see piiraks eelneva üldist kohaldatavust, avalikustavad kandidaadid järgmised huvid, suhted ja küsimused:

   1) kandidaadi mis tahes finantshuvi:

      a) menetluse või selle tulemuse suhtes ja

      b) haldusmenetluse, siseriikliku kohtu menetluse või muu vahekohtu- või komiteemenetluse suhtes, mis võivad olla mõjutatud menetlusest, mille puhul kaalutakse kandidaadi kinnitamist liikmeks;

2) kandidaadi tööandja, partneri, äripartneri või perekonnaliikme mis tahes finantshuvi:

a) menetluse või selle tulemuse suhtes ja

b) haldusmenetluse, siseriikliku kohtu menetluse või muu vahekohtu- või komiteemenetluse suhtes, mis võivad olla mõjutatud menetlusest, mille puhul kaalutakse kandidaadi kinnitamist liikmeks;

3) mis tahes varasem või olemasolev rahaline, äriline, erialane, perekondlik või sotsiaalne suhe menetlusega seotud huvitatud isikutega või nendelt nõuannete saamine või selline suhe, millesse on kaasatud kandidaadi tööandja, partner, äripartner või perekonnaliige, ning

4) avaliku arvamuse mõjutamine või õiguslik või muu esindamine seoses vaidlusaluse või samateemalise küsimusega.

5. Kandidaat või vahekohtunik teavitab laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu ühiskomiteed käesoleva tegevusjuhendi tegelikust või võimalikust rikkumisest, et lepinguosalised saaksid seda arutada.

6. Kui vahekohtunik on valitud, teeb ta jätkuvalt mõistlikes piires kõik endast sõltuva, et selgitada välja kõik lõikes 3 nimetatud huvid, suhted või küsimused, ja avalikustab need. Avalikustamiskohustus on pidev ülesanne, mis nõuab vahekohtunikult kõikide selliste huvide, suhete ja küsimuste avalikustamist, mis võivad tekkida menetluse mis tahes etapis. Vahekohtunik avalikustab sellised huvid, suhted ja küsimused, teatades neist kirjalikult laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu ühiskomiteele, et lepinguosalised saaksid neid arutada.

Vahekohtunike ülesanded

7. Valituks osutunud vahekohtunik on kättesaadav, et täita oma ülesandeid ning teeb seda põhjalikult, kiiresti, ausalt ja hoolikalt kogu menetluse jooksul.

8. Vahekohtunik käsitleb üksnes neid küsimusi, mis menetluses tõstatatakse ja mis on otsuse tegemisel vajalikud, ega delegeeri seda ülesannet kellelegi teisele.

9. Vahekohtunik võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et tema assistent ja töötajad on teadlikud punktidest 2–6 ja 17–19 ning täidavad neid.

10. Vahekohtunik ei astu menetlusega seoses ühepoolsetesse kontaktidesse.

Vahekohtunike sõltumatus ja erapooletus

11. Vahekohtunik väldib erapoolikuse mulje teket ega lase ennast mõjutada isiklikest huvidest, välisest survest, poliitilistest tõekspidamistest, avalikest protestidest, lojaalsusest lepinguosalisele ega kriitikakartusest.

12. Vahekohtunik ei võta ei kaudselt ega otseselt ühtegi kohustust ega võta vastu ühtegi hüve, mis võiks takistada või tunduda takistavat liikme ülesannete nõuetekohast täitmist.

13. Vahekohtunik ei tohi kasutada oma ametiseisundit vahekohtus isiklike või erahuvide edendamiseks ning väldib tegevusi, mis võivad tekitada mulje, et teised on eriseisundis, mis võimaldab teda mõjutada.

14. Vahekohtunik ei tohi lasta rahalistel, ärilistel, erialastel, perekondlikel ega sotsiaalsetel suhetel või kohustustel mõjutada oma käitumist ega otsuseid.

15. Vahekohtunik peab vältima selliste suhete tekkimist või rahaliste huvide omandamist, mis võivad mõjutada tema erapooletust või mis võivad põhjendatult luua ebasobiva käitumise või erapoolikuse mulje.

Endiste vahekohtunike kohustused

16. Kõik endised vahekohtunikud peavad vältima tegevusi, mis võivad jätta mulje, et nad olid oma ülesannete täitmisel erapoolikud või said kasu vahekohtu otsusest.

Konfidentsiaalsus

17. Vahekohtunik või endine vahekohtunik ei avalikusta ega kasuta menetlusega seotud või menetluse käigus saadud mitteavalikku teavet muuks otstarbeks kui menetluse huvides, ning ta ei avalikusta ega kasuta mitte mingil juhul seda teavet isikliku kasu saamiseks või kasu saamiseks teistele või teiste huvide kahjustamiseks.

18. Vahekohtunik ei avalikusta vahekohtu otsust ega selle osa enne selle avalikustamist vastavalt käesolevas peatükis ettenähtule.

19. Vahekohtunik või endine vahekohtunik ei avalda kunagi teavet vahekohtu nõupidamiste ega ühegi liikme seisukohtade kohta.

Kulud

20. Iga vahekohtunik peab arvestust menetlusele kulunud aja ja oma kulude kohta ning esitab nende kohta lõpparuande, samuti peab ta arvestust oma assistendi tööaja ja kulude kohta.

Vahendajad

21. Käesolev tegevusjuhend kehtib juhendajate suhtes *mutatis mutandis*.

29-C LISA

VAHENDAMISE KORD

Artikkel 1

Eesmärk

Artikli 29.5 kohaselt on käesoleva lisa eesmärk aidata leida põhjaliku ja kiire menetluse teel ning vahendaja abiga mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus.

A JAGU

Vahendusmenetlus

Artikkel 2

Menetluse algatamine

1. Lepinguosaline võib igal ajal nõuda, et lepinguosalised algataksid vahendusmenetluse. Selleks tuleb teisele lepinguosalisele esitada kirjalik taotlus. Taotlus peab olema piisavalt üksikasjalik, kajastama selgelt taotluse esitanud lepinguosalise probleeme ning

   a) nimetama ära konkreetse meetme

b) kirjeldama väidetavat kahjulikku mõju, mida meede praegu või tulevikus avaldab taotluse esitanud lepinguosalise arvates lepinguosaliste vahelisele kaubandusele või investeeringutele, ning

c) selgitama, kuidas on taotluse esitanud lepinguosalise arvates kõnealune mõju seotud selle meetmega.

2. Vahendusmenetlust saab algatada vaid lepinguosaliste vastastikusel nõusolekul. Kui lepinguosaline taotleb vahendamist lõike 1 kohaselt, kaalub teine lepinguosaline seda taotlust heas usus ning vastab sellele kirjalikult kümne päeva jooksul pärast taotluse kättesaamist.

Artikkel 3

Vahendaja valimine

1. Vahendusmenetlust alustades lepivad lepinguosalised kokku vahendajas, võimaluse korral mitte hiljem kui 15 päeva pärast vahendustaotlusele vastuse saamist.

2. Vahendaja ei ole kummagi lepinguosalise kodanik, kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti.

3. Vahendaja aitab erapooletul ja läbipaistval viisil lepinguosalistel meetmes ja selle võimalikus kaubandusele avalduvas mõjus selgust saada ning jõuda mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni. Lisaks 29-B lisa punktis 21 sätestatule kehtib vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhend vahendajate suhtes. 29-A lisas esitatud vahekohtu töökorra punktid 3–7 ja 48–54 kehtivad samuti *mutatis mutandis*.

Artikkel 4

Vahendamise kord

1. Pärast vahendaja määramist esitab vahendusmenetluse algatanud lepinguosaline kümne päeva jooksul vahendajale ja teisele lepinguosalisele kirjalikult probleemi üksikasjaliku kirjelduse, mis sisaldab eelkõige teavet asjaomase meetme toimimise ja selle mõju kohta kaubandusele. Teine lepinguosaline võib esitada probleemi kirjelduse kohta oma märkused kirjalikult 20 päeva jooksul pärast kirjelduse kättetoimetamise kuupäeva. Kumbki lepinguosaline võib oma kirjeldusse või märkustesse lisada mis tahes teavet, mida ta peab vajalikuks.

2. Vahendaja võib valida asjaomases meetmes ja selle võimalikus kaubandusele avalduvas mõjus selguse saamiseks sobivaima viisi. Eelkõige võib vahendaja korraldada lepinguosaliste kohtumisi, konsulteerida lepinguosalistega ühiselt või eraldi, kasutada vastava ala ekspertide[30] või sidusrühmade abi või nõu ning pakkuda lepinguosalistele igasugust täiendavat tuge, mida nad soovivad. Enne asjaomaste ekspertide või sidusrühmade abi või nõu kasutamist konsulteerib vahendaja lepinguosalistega.

3. Vahendaja võib anda nõu ja pakkuda lepinguosalistele kaalumiseks välja lahenduse ning lepinguosalised võivad väljapakutud lahenduse heaks kiita või tagasi lükata või leppida kokku teistsuguses lahenduses. Vahendaja ei tohi aga anda nõu vaidlusaluse meetme kooskõla kohta käesoleva lepinguga ega seda kommenteerida.

---

[30] Lepinguosaline ei tohi esitada vastuväiteid eksperdiga konsulteerimise suhtes käesoleva peatüki või WTO lepingu kohases vaidluse lahendamise menetluses üksnes põhjusel, et eksperdiga on käesoleva lõike alusel konsulteeritud.

4. Menetlus viiakse läbi selle lepinguosalise territooriumil, kellele taotlus esitati, või lepinguosaliste vastastikusel nõusolekul mis tahes muus asukohas või muul viisil.

5. Lepinguosalised püüavad jõuda mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni 60 päeva jooksul alates vahendaja nimetamisest. Lõpliku kokkuleppe saavutamiseni võivad lepinguosalised kaaluda võimalikke ajutisi lahendusi, eriti kui meede seondub kergesti riknevate kaupadega.

6. Lahendus võidakse vormistada laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu ühiskomitee otsusena. Mõlemat lepinguosalist rahuldavad lahendused tehakse üldsusele teatavaks. Avaldatud versioon ei tohi aga sisaldada teavet, mille lepinguosaline on määranud konfidentsiaalseks.

7. Lepinguosaliste taotlusel esitab vahendaja neile kirjalikult faktiaruande projekti, andes lühiülevaate menetluse raames käsitletavast meetmest, järgitud menetlustest ning kõnealuse menetluse lõpptulemusena saavutatud mõlemat lepinguosalist rahuldavast lahendusest, sealhulgas võimalikest ajutistest lahendustest. Vahendaja annab lepinguosalistele aruande projekti kohta märkuste esitamiseks 15 päeva. Pärast nimetatud ajavahemiku jooksul lepinguosaliste poolt esitatud märkuste arvessevõtmist esitab vahendaja lepinguosalistele 15 päeva jooksul kirjalikult lõpliku faktiaruande. Faktiaruandes ei tõlgendata käesolevat lepingut.

8. Menetlus lõpetatakse:

   a) lepinguosaliste vahel ühiselt kokkulepitud lahenduse vastuvõtmisega, vastuvõtmise päeval;

   b) lepinguosalistega eelnevalt konsulteerinud vahendaja kirjaliku avaldusega selle kohta, et vahendamistegevuse jätkamine oleks kasutu;

c) lepinguosalise kirjaliku avaldusega pärast mõlemat lepinguosalist rahuldavate lahenduste otsimist vahendusmenetluses ning vahendaja nõuannete ja väljapakutud lahenduste kaalumist. Sellist avaldust ei tohi teha enne artikli 4 lõikes 5 sätestatud perioodi lõppemist, või

d) menetluse ükskõik millises etapis, lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel.

B JAGU

Rakendamine

Artikkel 5

Mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduse rakendamine

1. Kui lepinguosalised on jõudnud lahenduses kokkuleppele, võtavad mõlemad lepinguosalised vajalikud meetmed, et rakendada mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus kokkulepitud ajaraamistikus.

2. Rakendav lepinguosaline teavitab teist lepinguosalist kirjalikult igast mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduse rakendamiseks võetavast meetmest.

C JAGU

Üldsätted

Artikkel 6

Konfidentsiaalsus ja seos vaidluste lahendamisega

1. Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti ja ilma et see piiraks artikli 4.6 kohaldamist, on menetluse kõik etapid, sealhulgas kõik nõuanded ja väljapakutud lahendused, konfidentsiaalsed. Sellest hoolimata võib lepinguosaline teavitada üldsust vahendusmenetluse toimumisest. Konfidentsiaalsuskohustus ei laiene faktiteabele, mis on juba üldkasutatav.

2. Vahendusmenetlus ei piira lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad käesoleva lepingu vaidluste lahendamist käsitlevatest sätetest või muudest lepingutest.

3. Konsultatsioonid ei ole enne vahendusmenetluse algatamist nõutavad. Siiski peaks lepinguosaline enne vahendusmenetluse algatamist kasutama käesolevas lepingus ette nähtud asjakohaseid koostöö- või konsulteerimissätteid.

4. Lepinguosaline ei võta muudes käesoleva lepingu või mis tahes muu lepingu kohastes vaidluste lahendamise menetlustes aluseks ega kasuta tõenditena, samuti ei võta vahekohus arvesse:

a) teise lepinguosalise poolt vahendusmenetluse käigus esitatud seisukohti ning artikli 4 lõike 2 alusel kogutud teavet;

b) asjaolu, et teine lepinguosaline on väljendanud valmisolekut olla nõus vahendamisel käsitletud meetme suhtes leitud lahendusega, ega

c) vahendaja antud nõu ega tema tehtud ettepanekuid.

5. Vahendaja ei saa tegutseda vahekohtu liikmena käesoleva lepingu või WTO lepingu kohases vaidluste lahendamise menetluses, mis on seotud sama meetmega, mille puhul ta on olnud vahendaja.

Artikkel 7

Tähtajad

Kõiki käesolevas lisas osutatud tähtaegu võib muuta lepinguosaliste vastastikusel nõusolekul.

Artikkel 8

Kulud

1. Kumbki lepinguosaline kannab oma vahendusmenetluses osalemise kulud.

2. Korralduslike küsimustega seotud kulud, sealhulgas vahendaja tasu ja kulud, kannavad lepinguosalised ühiselt ja võrdselt. Vahendaja tasu vastab 29-A lisa punktis 8 sätestatud vahekohtu eesistuja tasule.

Artikkel 9

Läbivaatamine

Viis aastat pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva konsulteerivad lepinguosalised omavahel vahendusmehhanismi muutmise vajaduse üle, võttes arvesse saadud kogemusi ja vastava mehhanismi arengut WTOs.

30-A LISA

KANADA JA EUROOPA LIIDU LIIKMESRIIKIDE VAHEL SÕLMITUD KAHEPOOLSETE INVESTEERIMISLEPINGUTE LOETELU

Horvaatia Vabariigi valitsuse ja Kanada valitsuse vaheline leping investeeringute soodustamise ja kaitse kohta, Ottawa, 3. veebruar 1997.

Tšehhi Vabariigi ja Kanada vaheline leping investeeringute soodustamise ja kaitse kohta, Praha, 6. mai 2009.

Ungari Vabariigi valitsuse ja Kanada valitsuse vaheline leping investeeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse kohta, Ottawa, 3. oktoober 1991.

Läti Vabariigi valitsuse ja Kanada valitsuse vaheline leping investeeringute soodustamise ja kaitse kohta, Riia, 5. mai 2009.

Nootide vahetuse teel sõlmitud leping Kanada valitsuse ja Malta Vabariigi valitsuse vahel, milles käsitletakse välisinvesteeringute kindlustamist, Valletta, 24. mai 1982.

Poola Vabariigi valitsuse ja Kanada valitsuse vaheline leping investeeringute soodustamise ja kaitse kohta, Varssavi, 6. aprill 1990.

Rumeenia valitsuse ja Kanada valitsuse vaheline leping investeeringute soodustamise ja kaitse kohta, Bukarest, 8. mai 2009.

Slovaki Vabariigi ja Kanada vaheline leping investeeringute soodustamise ja kaitse kohta, Bratislava, 20. juuli 2010.

30-B LISA

1989. AASTA ALKOHOOLSETE JOOKIDE KOKKULEPPE JA 2003. AASTA VEINIDE JA PIIRITUSJOOKIDE KOKKULEPPE MUUDATUSED

A JAGU

1989. aasta alkohoolsete jookide kokkuleppe (muudetud 2003. aasta veinide ja piiritusjookide kokkuleppe VIII lisaga) artiklisse 1 lisatakse järgmine mõiste:

„pädev asutus“ – lepinguosalise valitsus või komisjon, amet või muu valitsusasutus, mis on seadusega volitatud kontrollima veini ja destilleeritud piiritusjookide müüki.“

B JAGU

1989. aasta alkohoolsete jookide kokkuleppe (muudetud 2003. aasta veinide ja piiritusjookide kokkuleppe VIII lisaga) artikli 2 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) nõudes, et väljaspool käitist paiknevad eraõiguslikud veinikauplused Ontarios ja Briti Columbias müüksid ainult Kanada veinitehaste toodetud veine. Nende väljaspool käitist paiknevate eraõiguslike veinikaupluste arv, kellel on luba müüa nimetatud provintsides üksnes Kanada veinitehaste toodetud veine, ei tohi Ontarios olla suurem kui 292 ja Briti Columbias suurem kui 60.“

C JAGU

1989. aasta alkohoolsete jookide kokkuleppe (muudetud 2003. aasta veinide ja piiritusjookide kokkuleppe VIII lisaga) artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Kaubanduslik töötlemine

1. Pädevad asutused peavad teise lepinguosalise toodete ostu, turustuse või jaemüügiga seotud kohustusi täites kinni GATTi riiklikke kaubandusettevõtteid käsitlevast XVII artiklist, eelkõige sellest, et teevad kõik otsused üksnes kooskõlas kaubanduslike kaalutlustega, ja tagavad teise lepinguosalise ettevõtetele kooskõlas tavapärase äripraktikaga piisava võimaluse sellistes ostutehingutes osalemiseks.

2. Kumbki lepinguosaline võtab kõik võimalikud meetmed tagamaks, et ettevõtja, kellele on tema territooriumil antud monopol veini ja piiritusjookidega kauplemiseks ja nende müügiks, ei kasuta oma monopoolset seisundit selleks, et tegeleda otseselt või kaudselt emaettevõtja, tütarettevõtjate või muude ühise omandiga ettevõtjate kaudu veini ja piiritusjookide müügiga turul, mis paikneb väljaspool territooriumi, kus ettevõtjal on monopoolne seisund, kuna see avaldab konkurentsivastast mõju ja piirab seeläbi märkimisväärselt konkurentsi sellel turul.“

D JAGU

1989. aasta alkohoolsete jookide kokkuleppe (muudetud 2003. aasta veinide ja piiritusjookide kokkuleppe VIII lisaga) artikkel 4a asendatakse järgmisega:

„4a – Hinnakujundus

1. Lepinguosaliste pädevad asutused tagavad, et mis tahes juurdehindlus, teenuse maksumus või muud hinnakujundusmeetmed ei ole diskrimineerivad, et neid kohaldatakse kogu jaemüügi suhtes ja et need on kooskõlas artikliga 2.

2. Teenuse maksumuse vahet võib kohaldada teise lepinguosalise toodete suhtes üksnes ulatuses, mis ei ole suurem kui tavaliselt teise lepinguosalise toodete turustamisega seotud lisakulutused, võttes arvesse muu hulgas tarnemeetoditest ja -sagedusest tulenevaid lisakulutusi.

3. Kumbki lepinguosaline tagab, et teenuse maksumust ei rakendata teise lepinguosalise tootele toote väärtuse alusel.

4. Teenuse maksumuse vahet põhjendatakse kooskõlas standardsete raamatupidamismenetlustega ja sõltumatute audiitorite poolt teise lepinguosalise taotlusel tehtud auditi alusel, mis on valminud aasta jooksul pärast 2003. aasta veinide ja piiritusjookide kokkuleppe jõustumist ja mida seejärel tehakse nimetatud lepinguosalise taotlusel vähemalt iga nelja aasta järel. Auditid tehakse mõlemale lepinguosalisele kättesaadavaks ühe aasta jooksul pärast taotluse tegemist.

5. Pädevad asutused ajakohastavad teenuse maksumuse vahega seotud kulutusi vastavalt vajadusele, et täita artikli 4a lõikes 2 nimetatud kohustust.

6. Pädevad asutused avalikustavad teenuse maksumuse vahega seotud kulutused üldsusele kättesaadaval viisil, näiteks oma ametlikul veebisaidil.

7. Pädevad asutused loovad kontaktpunkti, mis tegeleb teise lepinguosalise küsimuste ja probleemidega, mis on seotud teenuse maksumuse vahega seotud kulutustega. Lepinguosaline vastab teise lepinguosalise taotlusele kirjalikult 60 päeva jooksul alates taotluse kättesaamisest.“

E JAGU

1989. aasta alkohoolsete jookide kokkulepet, mida on muudetud 2003. aasta veinide ja piiritusjookide kokkuleppe VIII lisaga, muudetakse, lisades sellele artikli 4b:

„Artikkel 4b

Segusid käsitlevad nõuded

Kumbki lepinguosaline ei tohi võtta ega säilitada meetmeid, mis nõuavad teise lepinguosalise territooriumilt villimiseks imporditud destilleeritud piiritusjookide segamist importiva lepinguosalise destilleeritud piiritusjookidega.“

F JAGU

2003. aasta veinide ja piiritusjookide kokkulepet muudetakse järgmiselt:

a) artikli 27.3 (Ühiskomitee) esimene taane asendatakse sõnadega „käesoleva kokkuleppe lisade muudatuste vastuvõtmine ühiskomitee otsusega.“

b) VIII jaotis (Vaidluste lahendamine) jäetakse välja;

c) Artikli 8.1 (Vastuväidete esitamise menetlus) kaks viimast lauset asendatakse järgmisega: „Lepinguosaline võib taotleda konsultatsioone Kanada ja Euroopa Liidu vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu artikli 29.4 (Konsultatsioonid) sätete kohaselt. Kui konsultatsioonide abil ei suudeta küsimust lahendada, siis võib üks lepinguosaline esitada teisele lepinguosalisele kirjaliku teate oma otsuse kohta anda küsimus lahendamiseks vahekohtule laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu artiklite 29 .6–29.10 kohaselt.“

d) Artikli 9.2 (I lisa muutmine) sissejuhatav lõik asendatakse järgmisega: „Juhul, kui üks lepinguosaline on algatanud artiklis 8 (Vastuväidete esitamise menetlus) sätestatud vastuväidete esitamise menetluse, tegutsevad lepinguosalised erandina lõikest 1 vastavalt konsultatsioonide tulemustele, välja arvatud siis, kui küsimus antakse laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu artiklite 29.6–29.10 alusel lahendamiseks vahekohtule, millisel juhul:“

e) Artiklile 9 (I lisa muutmine) lisatakse kolmas lõige: „3. Kui laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu artikleid 29.6–29.10 kohaldatakse lõikes 2 osutatud menetluse käigus, siis kohaldatakse neid *mutatis mutandis*.“

30-C LISA

ÜHISDEKLARATSIOON VEINIDE JA PIIRITUSJOOKIDE KOHTA

Lepinguosalised tunnistavad käesoleva lepingu alaste läbirääkimiste raames veinide ja piiritusjookidega seoses tehtud jõupingutusi ja edusamme. Need jõupingutused on viinud mõlemat lepinguosalist rahuldavate lahendusteni mitmes väga tähtsas küsimuses.

Lepinguosalised nõustuvad arutama mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduse leidmiseks asjakohaste mehhanismide alusel ja ilma viivitusteta muid veinide ja piiritusjookidega seotud küsimusi ja eelkõige Euroopa Liidu soovi vabaneda provintside juurdehindluste erisustest, mida rakendatakse eraõiguslikes veinikauplustes omamaiste veinide ja Kanadas villitud veinide puhul.

Kui käesoleva lepingu jõustumisest on möödunud viis aastat, nõustuvad lepinguosalised vaatama läbi eelmises lõikes osutatud erisuste kõrvaldamiseks tehtud edusammud, analüüsides selleks kõiki vastava sektori suundumusi, kaasa arvatud tagajärgi, mis on tingitud soodsama kohtlemise võimaldamisest kolmandatele riikidele muude Kanada osalusel toimunud kaubandusläbirääkimiste raames.

30-D LISA

LEPINGUOSALISTE ÜHISDEKLARATSIOON
EUROOPA LIIDUGA
TOLLILIIDU LOONUD
RIIKIDE KOHTA

1. Euroopa Liit tuletab meelde, et riikidel, kes on loonud Euroopa Liiduga tolliliidu, on kohustus viia oma kaubandusrežiim vastavusse Euroopa Liidu omaga ja teatavatel neist riikidest on kohustus sõlmida sooduslepingud riikidega, kellel on soodusleping Euroopa Liiduga.

2. Seoses sellega püüab Kanada alustada läbirääkimisi riikidega,

   a) kes on loonud Euroopa Liiduga tolliliidu ja

   b) kelle kaupadele ei võimaldata käesoleva lepingu alusel tariifikontsessioone,

   eesmärgiga sõlmida ulatuslik kahepoolne kokkulepe, millega luuakse vabakaubanduspiirkond kooskõlas WTO lepingu asjakohaste sätetega kaupade ja teenuste kohta, tingimusel et need riigid on nõus pidama läbirääkimisi laiahaardelise ja ulatusliku lepingu üle, mis oma kohaldamisala ja ulatuse poolest on võrreldav käesoleva lepinguga. Kanada püüab alustada läbirääkimisi niipea kui võimalik, et selline leping saaks jõustuda võimalikult peatselt pärast käesoleva lepingu jõustumist.